

11.8.2015

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö yhteisrakentamis- ja yhteiskäyttölaista (LVM/1114/03/2014)

Liikenne- ja viestintävirastossa on valmisteltu luonnos yhteiskäyttö- ja yhteisrakentamislainsäädännön, joka koski yhteiskunnan toiminnan kannalta keskeisiä infrastruktuuriverkkoja. Lisäksi esitetään muutoksia tietoyhteiskuntakaareen. Ehdotetulla lainsäädännöllä pantaisiin täytäntöön Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/61/EU toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi. Lausunnossaan Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry keskittyy tietoyhteiskuntakaareen esitettyihin muutoksiin.

Luonnoksessa ehdotetaan tietoyhteiskuntakaarta muutettavaksi siten, että uudet kiinteistöt ja rakennukset pitäisi varustaa nopeita yhteyksiä tukevalla sisäisellä viestintäverkolla sekä fyysisellä infrastruktuurilla. Lisäksi peruskorjauksen yhteydessä nämä pitäisi asentaa kiinteistöihin ja rakennuksiin silloin, kun fyysisen infrastruktuurin ja sisäisen viestintäverkon rakentaminen on rakennusteknisesti perusteltua. Edellä mainittuja velvollisuuksia ei sovelleta kuitenkaan esimerkiksi pientaloihin eikä vapaa-ajan asuntoihin.

Kuluttajaliitto kannattaa esitystä. Nopeat viestintäverkot ovat keskeistä yhteiskunnan infrastruktuuria, joka mahdollistaa monien asiointi- ja vapaa-ajan palveluiden käyttämisen. Verkossa tarjottavien palveluiden merkitys on koko ajan kasvamassa. Periaatteelliselta kannalta on tärkeää, että asetetaan velvollisuus asentaa uusiin rakennuksiin nykyaikaiset sisäiset viestintäverkot – käytännössä merkitys lienee pienempi, koska näin jo toimitaan. Velvollisuudella asentaa nopea sisäverkko peruskorjauksen yhteydessä on myös merkittäviä vaikutuksia käytännössä: verkko on rakennettava eikä esimerkiksi asunto-osakeyhtiön osakkaiden enemmistö voi estää sitä, silloin kun tehdään päätös peruskorjauksesta, jonka yhteydessä viestintäverkon rakentaminen on rakennusteknisesti perusteltua.

Liikenne- ja viestintäministeriö katsoo, että yhteisrakentamisdirektiivin 9 artiklan 5 kohdassa säädetyistä teleyrityksen oikeudesta liittää verkkonsa tilaajan tiloihin tilaajan suostumuksella, ei ole tarvetta säätää laissa. Tätä perustellaan pääasiassa sillä, että teleyrityksellä on nykyäänkin oikeus tähän, mikäli rakennuksen tai kiinteistön omistaja tai haltija antaa suostumuksensa. Kuluttajaliitto katsoo kuitenkin, että asiasta tulisi säätää laissa. Ongelmaksi muodostuvat ne tilanteet, joissa kiinteistön tai rakennuksen haltijan tai omistajan suostumusta ei saada. Direktiivissä ei myöskään ole annettu mahdollisuutta poiketa tältä osin sääntelystä. Käytännössä direktiivin kyseinen säännös antaa tilaajalle oikeuden hankkia omalla kustannuksellaan nykyaikaiset viestintäyhteydet tilanteessa, jossa rakennuksen tai kiinteistön sisäinen viestintäverkko ei tätä mahdollista. Kuluttajaliiton mielestä vaatimus ei ole kohtuuton kiinteistön tai rakennuksen omistajan tai haltijan kannalta, koska direktiivi edellyttää, että kolmansien osapuolien omaisuuden kohdistuva vaikutus pidetään mahdollisimman pienenä. Lisäksi direktiivi antaa mahdollisuuden säätää kyseisen oikeuden käyttämisen aiheuttamien vahinkojen korvaamisesta.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Juha Beurling
pääsihteeri

Timo Niemi
lakimies